

BÜTÜN ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ,
BİRLEŞİN !

savaş yolu

24

HAFTALIK GAZETE

1 KASIM 1979 PERŞEMBE

Yıl: 1

10 TL.

Bu
sayıda

77
yaşında
İ. Bilen'e
Saygı

(Sayfa 4)

Eylem birliği
yadsıyanlar

(Sayfa 5)

Sosyalizm
ve
çocuklar

(Sayfa 7)

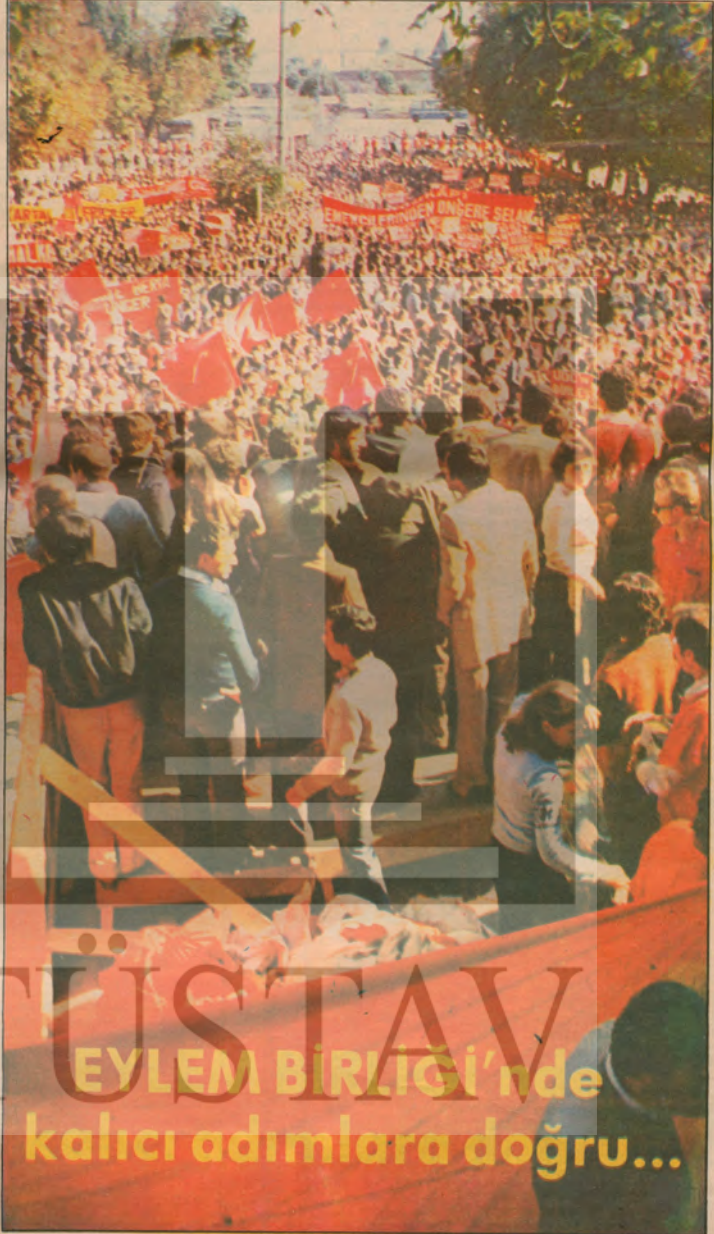

Seçimler
ve somut
kazanımlarımız

(Sayfa 8—9)

Burjuva
devletinin
parçalanması

Sayfa 12)

EYLEM BİRLİĞİ'nde
kalıcı adımlara doğru...

28 Eylül

■ Suluova'da göçük altın da kalan 16 işçiyi aramaktan vazgeçildi.

■ Maden-İş. ara seçimlerde, partili partizis ilericl adayları destekleme kararı aldı.

■ CHP'li Urfa ve Bitlis Belediye Başkanları saldırıya uğradı.

■ Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul öldürüldü.

BİR YURTSEVER POLİS DAHA KATLEDİLDİ

Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul faşist emayet sebeberine öldürüldü. Oluşan hemen ardından ülkenin çeşitli kentlerindeki ilericl, yurtsever polis arkadaşlarının verdikleri ayas ilanlarına bile Yurdakul'un özellikleri ni yanıtılamaya yeteriydi. Genç ve iyi eğitim görmüş bir güvenlik görevlisi olan Yurdakul, Çukurova'da faşist örgütlenmeye ciddi darbeler vurmuş, Fehat Tüysüz gibi çeteli çetelerin yakalanmasına yol açan başarılı operasyonlar uygulamıştı. Hatay - Gaziantep - Adana üçgenindeki faşist örgütlenmenin elebaşlarını tam köşeye sıkıştırdığı sırada öldürülen Yurdakul de mokrasiyen yana ve istatari bir anti-faşist olarak bölgede ki ilericl güçlerin saygısını kazanmıştı.

Yurdakul olayı, faşist katillerin kimliğini bir kez daha açığa vururken, polis için deki yurtsever, ilericl, anti-faşist mayalanmanın boyutlarını da ortaya serdi.

29 Eylül

■ Töb-Der'in Bursa'da düzenlenen mitingi polis ve jandarma engellemek istedi. Öğretmen Fehmi Yıldırım öldürüldü. Birçok öğretmen yaralandı. Gazioğlu'nun da atalarında bulunduğu 300 -

den fazla öğretmen gözaltına alındı.

■ TSIP İstanbul İl örgütü, İle Beria Onger 'eylem birliği' çerçevesindeki ilk ortak açıklamalarını yaptılar.

■ İmar ve İskân Bakanı bağımsız Ahmet Karaaslan istifaya ettili.

1 Ekim

■ Adana Emniyet Müdürü'nün cenaze töreni Ankara da yapıldı. Cenazeye katılmak isteyen ilericleri ve halkı, sıkıyönetim güçleri engellemek istedi. Çatışma çıktı. Yüze yakın ilericl gözaltına alındı.

■ BANK-SEN Genel Başkanı Metin Denizmen'in, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına gözaltına alınması DSF'ye üye sendikalarca kınandı.

2 Ekim

■ Adana'da Pol-Der'li 21 polis gözaltında. Ayrıca 30 polis de açığa alındı.

■ AP'nin Kars senatör adayı Selim Dursunoğlu Kars'ın Göle ilçesinde öldürüldü.

3 Ekim

■ Öğretmenler, Fehmi Yıldırım'ın öldürülmesini kınamak için, yurt çapında bir günlük boykot uyguladılar. D'yarbakır başta olmak üzere çeşitli sıkıyönetim bölgelerinde tutuklamalar yapıldı.

■ Antalya 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 142. maddenin iptali için Anayasa Mahkemesine başvurdu.

■ DİSK Genel yönetim kurulu, uzun tartışmaların sonra, 14 Ekim seçimlerinden CHP ve ilericl-sosyalist partileri destekleme kararı aldı.

4 Ekim

■ Bank-Sen Genel Başkanı Metin Denizmen tahliye edildi.

■ MHP ile ilgili dosyalar çitine oruktuğu haldede işleme koymayan Cumhuriyet Başsavcısı Kâzım Akdoğan emek liye ayrıldı.

5 Ekim

■ Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yaser Arafat Türkiye'ye geldi ve FKO Bürosuna Filistin bayrağını çekti.

■ İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, bir kadın skan dalı yüzünden istifaya etmek zorunda kaldı.

6 Ekim

■ Beria Onger, TSIP İstanbul Örgütü ve Devrimci Demokratlar'ın, Şişli'de düzenlenen eylem birliği mitingi yapıldı.

7 Ekim

■ Manisa'da TSIP ve Birlik Dayanışma-cılarınca Eylem Birliği Mitingi düzenlendi.

■ Dünya Bankası «Krizden Büyümeye: Türkiye» başlıklı bir gizli rapor düzenledi.

... Ve Türkiye'nin 4. Beş Yıllık Plan'ı değiştirilmesini istedi.

8 Ekim

■ Türkiye'deki ABD Üsle rinin geçici statüsü 3 ay uzatıldı.

9 Ekim

■ TKP ara seçimlerde İstanbul'da Beria Onger'i, Manisa, Balıkesir, Burdur ve Çanakkale'de TSIP, Edirne ve Ağrı'da CHP adaylarını desteklediğini açıkladı.

■ ABD Kıbrıs'taki Agra tur üssüne «Cruise» füzeleri yerleştirilmeye hazırlandı.

10 Ekim

■ Mardin bağımsız milletvekili Nurettin Yılmaz'ın Mardin'de, seçimlerde TSIP ile Devrimci Demokratlar arasındaki eylem birliğini desteklediği açıklandı.

■ Dünya Bankası, Türkiye'nin kalkınma huzun sınıra düşürülmesinde dirediyor.

12 Ekim

■ Anayasa Mahkemesi gündeminde bulunan 141-142 nin iptal istemlerini yine görüşmedi.

■ Adana MHP ilçe başkanı, Akın Özdemir'i öldürmeye azmettirmekten tutuklandı.

■ Erzurum-Kars illeri Sıkıyönetim Mahkemesi 142' nin iptali istemliye Anayasa Mahkemesine başvurdu.

13 Ekim

■ İstanbul'da, Onger, TSIP, Devrimci Demokratlar Eylem Birliği Mitingi çokkulu ve kalabalık bir biçimde yapıldı.

14 Ekim

■ Cumhuriyet Senatosu üçte bir yenileme ve milletvekili ara seçimleri yapıldı. Sandığa gitme oranı beklenenden yüksek oldu.

15 Ekim

■ Cumhuriyet Başsavcısı İtina Fahretin Kiyak seçildi.

■ Seçim sonuçları belli oldu: AP 33, CHP 12, MSP 3 MHP 1 senatörlük kazandı. 5 milletvekilliğinin tümünü AP aldı.

16 Ekim

■ Ortak yatırım için, ABD'den bir işadamları heyeti Türkiye'ye geldi.

■ Dünya Bankası heyeti ile DPT arasında görüş birliği sağlanamadı. Görüşmeler süresiz ertelendi.

■ Ecevit Hükümeti İstifa etti. Hükümeti Demirel

Bunalıma çözüm getiremezler

Seçim sonuçlarının, halkın sahte umutlarına «Hayır» dedigini ortaya koyanından sonra, Mecliste çoğunluğu kaybeden Ecevit hükümeti, istifasını Cumhuriyet kani'na sundu. Ecevit, yeni Hükümeti Demirel'in kurmasını doğru olacağını da söyleyerek, topu Demirel'e attı ve Demirel'in uyguladığı yipratma politikasını uygulamaya yönlenildiğini gösterdi.

Hükümetin istifasını izleyecek yeni formülün ne olacağı henüz belli değil. Ancak, hükümetin istifası «ara rejim» ve «geniş tabanlı hükümet» gibi parlamentaryer faşizm ve demokratik hakların aşılması anlamına nitelendirildi. Hükümet formülleri tartışılmadıkça çok daha yoğun olarak gündeme getirildi. Antidemokratik ve baskıcı bir hükümet seçeneğini savunan tekelci çevrelerin umutları ve dayatmalar arttı. «Çözüm» kaygısından uzak hükümetler formülleri açık açık savunulmaya başlandı.

Kurulacak hükümet, İster AP'nin basını çektiği geril bir koalisyon, İster AP-CHP işbirliği, İster de bir «ara rejim» göstermelik hükümeti olsun, burjuvazinin bunalıma çözüm getirmesinin olanaksızlığı ortada.

Bu bakımdan, bir gerillik ve baskı dönemi olması büyük olasılıkla olan «önümüzdeki dönem»de herici güçlere çok büyük görevler düşüyor. İşçi sınıfının öncüsünün vurguladığı gibi, baskıcı, zorba bir yönetimi geriletilebilmesinin böyle bir model hazırlıklarını boş çıkarmamanın yolu, soldaki güçlerin eylem birliğinden geçiyor.

rel'in kurmasının uygun olduğunu söyledi.

17 Ekim

■ Adana'da, Emniyet Müdürlüğü'nün öldürülmesinden sonra protesto eylemine katılan polislerden 6'sı tutuklandı. Tutukulardan biri Pol-Der Adana şube başkanı.

■ CHP Ordu Milletvekili Günay Yalın İstifa etti ve AP'ye geçti.

■ Türk-İş, CHP-AP koalisyonu, yada «geniş tabanlı hükümet» önerilerini benimzediğini açıkladı.

■ ABD Savunma Bakanı Yardımcısı William Perry «Savunma sanayii işbirliği görüşmeleri için Ankara'ya geldi.

Emperyalizm dayatıyor

Herkesin dikkatini seçmelere döndürüldüğü bir dönemde emperyalizmin Türkiye üzerindeki yeni düzenlemeleri ve baskıları pek göze garmadık geçirdi.

Soğuk savaş havasını diri tutma çabesindeki ABD yönetimi, İster konusunda Türkiye'yi zorlamaya başladı. Bu konuda kimi resmi, kimi gizli ziyaretler sonucunda, İstabilin geçici statüsünün üç ay uzatılması kararlaştırıldı.

Çünkü, bundan sonra gelecekte hükümetin ABD'ye geniş ve yeni önüller vermesi bekleniyordu. Öte yandan ABD Savunma Bakanı Perry'nin «Savunma Sanayii İşbirliği için görüşmeye gelmesi, aslında ABD emperyalizminin ve NATO'nun Türk ordusunu kendi denetiminde reorganize etme projelerinin bir parçasıydı.

Emperyalizmin askerlere dayatmalarının yanı sıra ekonomik konularda da Dünya Bankası'nın şantajı sonucunda dolan pazarlarına tank olundu. Dünya Bankası «Türkiye: Bunalımdan Büyüme»ye başlıklı gizli bir rapor hazırladı ve bu raporda Türkiye'nin kalkınma hızını aşağı indirilmesini, kamu yatırımlarının tamamen kısımlanmasını ve parlamentodan geçecek yasalasın olan 4. Beş Yıllık Plan'ın değiştirilmesini istedi.

DPT uzmanları ile Dünya Bankası heyeti arasındaki görüşmeler sonuçlanmadı. İster yet, seçim sonuçlarını gördükten sonra yeniden dönme üzere Türkiye'den ayrıldı. NATO kurmayları ile seçimlerden sonra «kayın»ın hükümeti kurulmasını önerice kadar yüzlerini açma vurdular.

Emperyalist güçlere yeni «umutları» veren «önümüzdeki dönem» emperyalizme her alanda savaşımın yükselceği ve mutlakla yükselmeye gecen bir dönem niteliği kazanıyor.

Gücümüze ve yarınlarımıza güven!

SEÇİM sonrasında Türkiye, yeni bir hükümet bunalımına karşı karşıya. Aslında bu bunalım egemen güçlerin içinden çırpındıkları ve Türkiye halkını da içine ittikleri bunalımın bir yansımasından ibaret. Bunalımdan çıkış yolu ise, emperyalizm ve işbirlikçi-tekelci burjuvazi baskıcı bir rejimde, açık faşizm olmasa bile benzeri formüllerde, ara rejimlerde, partiler üstü hükümetlerde görülüyor.

SEÇİMLERİN, Türkiye'nin içinde kavrandıği sorunlara hiçbir çözüm getiremeyeceği baştan belliydi ve defalarca dile getirilmişti. Aranan Hükümet formülleri sonunda, burjuvazi tarafından yenilecek formül ne olursa olsun, çözüm yolu olmayacağı yine ortada. Tek çözüm yolu, gerçek çözüm yolu ise, işçi sınıfının öncüsü çoktan gösterdi, gösteriyor. Bu işçi sınıfının öncüsü herli demokratik düzendir. Bu çözümün gerçekleştirilmesi, tüm ulusal güçlerin cephe birliğine, işçi sınıfının öncü örgütünün daha da güçlendirilip, pekiştirilip, yığın bağlarını yaygınlaştırılmasına bağlıdır.

SEÇİMLER sonrasında, yeni hükümet formülleri arayışları içinde, emekçi halkın sırtına yeni yeni yükler yükleniyor. Dikkatlerin seçmelere döndürüldüğü, «ara rejim» tartışmalarının abartılarak sürdürüldüğü bir ortamda, emperyalizmin ve tekelilerin saldırıları derinleşerek, büyüyerek yaygınlaşıyor. Son günlerde, «seçim havası» içinde, emperyalizm, sessiz sedasız Türkiye'deki konularını pekiştirme yolunda yeni adımlar attı. Üslerin faaliyetlerini düzenleyen anlaşmanın süresi bitmiş haldedir üç ay daha uzatıldı. NATO'cuların bir gelip birli gitti. ABD silah tekelcilerinin çıkarına, sözcük ortak savunma sanayii yatırımları adı altında projeler geliştirilmesinde adımlar atılmaya başlandı. Gülcük teranesinin 6. filonun hizmetine açılması dayatmasını Türkiye sınımdan kabul etti bile. Dünya bankası hazırladığı son raporda da açıkça belirttiği gibi Türkiye'nin tarım sanayine yönelmesini, özel sektörün (tekelcilerin) güçlendirilmesini, yabancı sermayeye kapıları daha da açılmasını, işçi ücretlerinin ve taban fiyatlarının döndürülmesini dayatıyor. AET'nin baskıları da aynı yönde.

İŞBİRLİKÇİ - tekelci burjuvazi, kendi varlığını korumak ve bunalımın yükünü emekçi halkın sırtına yıkmak için emperyalizme daha da bütünleşmekte görüyor ve bu amaçla daha iyi hizmet edebilecek hükümet formülünü çıkarmaya çalışıyor. CHP-AP işbirliği planı sözkünce, burjuvazinin borazanlarının, Tokeler'in, Arcayürek'lerin, İncek'lerin açıkça yazdıkları, Celal Bayar'ın açıkça söylediği gibi, Anayasa'yı ve seçim yasasını değiştirerek, parlamentoyu korur görünüşünde süngü gücüne dayanacak çözümler planlıyor. Kısaca, seçimlerden sonra hükümetin istifasıyla ortaya çıkan bunalıma tekelcilerin baskısıyla, işbirlikçi çözüm, gerçek çıkış yoluyla, Türkiye halkını bunalımdan kur tatarak çözüme taban tabana zıttır.

BOYLESİ güçmeler karşısında önümüzdeki dönemde İlericiler, demokratlar, devrimciler, sosyalistler, komünistler için başlıca görev, faşizm, tekelciler ve emperyalizme karşı eylem birliğine gerçekleştirebilmek, ulusal demokratik güçlerin cephesini kurabilmek için çalışmaktır. Günün gündemindeki acil sorun, bu güç ve cephe birliğidir. Çünkü olayların gelişmesine damgasını vuraacak olan burjuvazi mi, tekelciler mi, yoksa demokratik güçleri mi olacağı sorusunun cevabı bu noktadadır. Gelişmelerde, tüm İlericilerin, millitristlerin, İlericilerin elinde olduğunu sanmak, sadece ve sadece pasifizme yol açacak deren bir yanılgıdır. Gelişmelerin acil İlericiler için, işçi sınıfı, emekçi sınıflar, demokratik güçleri ve bunların birlikteliği savaşımıdır. Faşizm ve benzeri formüller geriletilebilir ve mutlak geriletilebilmelidir. Bunun sorunu değil, tüm demokrasi güçlerine ve başta işçi sınıfının öncü örgütüne düşmektedir. Bu yüzden, baskıcı bir dönem içinde, yeni arayışlar içinde bulunan en geniş emekçi yığınların örgütlenmesi devrime kazanılması, günün acil görevi sol güçlerin eylem birliği sorunundan ayrılmamaktır. Birlik politikası, önümüzde güçlendirilip pekiştirilmesi gerektiren srtı, onunla gelişen, onu gözardı eden bir politik olarak düşülmelidir.

ÖNÜMZÜDE, belki de güç sınıflar var. Ama bugün, dünya göre çok daha deneyli, çok daha güçlü çok daha İleri bir noktadayız. Hepsinden daha önemlisi, emekçi işçi sınıfının pualasını tutuyor ve ilkimizdeki somut durumunu işçi sınıfının öncüsü örgütünü denetiminde bulduğunda, doğru olarak değerlendirilebilir. Bunlar, yenecek için, güçlükleri atlatılacak için son derece önemli verilerdir. İşte bu yüzden, devrimciler, sosyalistler, komünistler, yarına güvenen, güçlükleri iyi bilecek ama üstesinden gelinileceğine de güvenerek ve öyle bakıyorlar.

savaş yolu

TARİHSEL BİR BELGE TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen'in Komintern'in 1937 toplantısı delege kartı. Sağ köşedeki imza Dimitrof'un imzasıdır.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi

Genel Sekreteri İ. Bilen 77 yaşında

TÜRKİYE Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen'in 77. yaşı 18 Ekim'de kutlandı. Dünyadaki geçitli işçi sınıfı ve Komünist Partilerin gelen mesajlar yanın da, Türkiye işçi sınıfı, onun savasçerleri, Türkiyeli komünistler, İ. Bilen'in 77. doğum yıldönümü nü kutladılar.

İ. Bilen'in 77. yıllık yaşama, Türkiye Komünist Partisi'nin ta rihiyile iççe girmiş, Türkiye işçi sınıfının savaşımıyla bütünüleşmiş, Proletarya Enternasyonaliz mi ile yoğrulmuş savaşçı bir ya şamdır. O her zaman inançlı bir enternasyonalist, coşkulu bir devrimci, sağ ve sol oportünizme karşı yılmaz bir savaşçı oldu. Türkiye Komünist Partisi'nin bu gün vardığı uluslararası saygınlıkta ve ulusal etkinlikte onun adı ve yeri büyüktür.

İ. Bilen, 18 Ekim 1902'de Ru ze'de doğdu. Ancak ailesi oran nın yerlisi değildi. Babası deniz subayı-öğretmendi. İ. Bilen İstan bul'da büyüdü. Liseye gider ken, akşamları motor makinist kurslarına devam etti. Daha son ra tersanede motor makine ona rını fabrikasına girdi. 1918'de İstanbul'a emperyalist işgal orduları girdiğinde, çalıştığı fabri

TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen, Türkiye'den gelen yazınları inceliyor.

İ. Bilen, 75 yıldönümünde Erich Honecker'den Karl Marx nişanını alıyor.

77. yıldönümünde İ. Bilen'e saygı

Savaş Yolu redaksiyonu, Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen'in 77. doğum yıldönümünü saygı ve içtenlikle kutlar, tümüyle proletarya enternasyonalizmine ve Türkiye işçi sınıfına, Türkiye halkına adanmış bir hayatı 77. yılında saygıyla selamlar.

Savaş Yolu

kıya ekoyduklarında, emperyalist baskı ve sömürüyle ilk kez somut olarak yaşam içinde karşılaştı.

Çalıştığı fabrikada, Almanya da bulunmuş, burada Spartakist harekete katılmış daha sonra Türkiye'ye dönmüş birkaç komünist işçi vardı. Öte yandan İ. Bilen'in teyze oğlu «Baba Mehmet» diye tanınan Mehmet Aruz, 1919'da Mustafa Suphi tarafından İstanbul'a gönderilen bir komünist nüvenin başındaydı. Bu etki ve yakınlıklar, İ. Bilen'i komünistlere yaklaştırdı ve daha sonra Partiyeye girişinde etken oldu. Önce, bulunduğu semt ve fabrikadaki gençlik grubunun çalışmalarına aktif katıldı. 1920'lerde içinde bulunduğu gençlik grubunun başlica görevi motorlarla Anadolu'ya silah kaçırma, işgal ordularının Hindistan vs. sömürgeleerden devşirmiş askerleri arasında bildiri dağıtmak, partinin verdiği çeşitli görevleri yerine getirmekti. Bu görevler sırasında, 1929 yılının kışında, İ. Bilen Anadolu'da Gey ve boğazında bir çarpışmada yaralandı, İstanbul'a döndü.

Partiyeye giriş 1922 yılının Mart ayına rastlar. İ. Bilen'i üyelğe TKP İstanbul örgütünün Halîç Komitesi aldı. Bundan sonra, tüm hayatı parti yaşamıyla iççe gelişti. 77. yaşını tamamlayan İ. Bilen, dünya komünist hareketinin, işçi sınıfının enternasyonalist dayanışma sinin ürünü olan çeşitli nişanlar kazanmış bulunuyor. Bulgaristan'ın en büyük nişanlarından «Eyuül» nişanı, Sovyetler Birliği'nin «Halkların Doştluğu» ve 75. doğum yılında Demokratik Alman Cumhuriyeti Devlet Konseyi Başkanı ve Alman Sosyalist Birlik Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Erich Honecker'in verdiği «Karl Marx nişanı» bunların en önemlileri.

Türkiye işçi sınıfı, Türkiye'li komünistler, İ. Bilen'in 77. doğum yılını saygıyla kutlarlar.

● Moskova Çocuk Konferansı'nın simgesi

Dünya Çocuk Yılı neredeyse sona erecek. Ama dünyada, tüm çocukların yüzde 80'i, hala yoksulluk veya sefalet koşullarında yaşıyor. 900 milyon çocuk, yeterli beslenmiyor, doymuyor, veya tamamen aç, 250 binden fazla çocuk okul yüzü görmemiş durumda ve göremeyecek. Kapitalist dünyada 6-14 yaş arasında yuza milyon çocuk, tam okul çağında çalışmak zorunda bırakılıyor. Bunların 52 milyonu endüstride ve tarımda; 41 milyonu aile işletmelerinde çalışıyor. 7-11 Eylül tarihleri arasında Moskova'da, Dünya Çocuk Yılı için düzenlenen Dünya Çocuk Konferansına Türkiye de bir heyet katıldı. Katılımlar arasında Dünya Çocuk Yılı Türkiye Komitesi üyesi Reha İsvan, İleri Kadınlar Derneği Genel Sekreteri Zülal Kılıç ve davetli olarak TIP Genel Başkanı Behice Boran da vardı.

Konferans, çocuk sorunlarının dünyanın dört bir yanından gelmiş delegeler tarafından tartışıldığı çok önemli bir platform oldu. Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu Başkanı Freda Brown'un başkanlığında o birliği ile seçildiği konferansa, dünya çocuklarıyla ilgili tüm veriler ve sorunlar sergiledi. Konferansın, çocuk sorununu, her türlü öncelikli çocuklara vererek çözümlenmiş olan ve bu konuda Lenin'in en iyi neyleri varsa çocuklarına ilkesini en erken ve en yetkin biçimde hayata geçirmiş bulunan Sovyetler Birliği'nde "öplümlü ayır bir önem taşıyordu. Konferansa katılanlar, Sovyetler Birliği'nde kreşler, okullar, okullar, çocuk spor ve kültür merkezlerini, çocuklara öğretilen etkinliklerini izleme olanakları buldular ve herşeyin ne kadar mükemmel olduğunu görerek, sosyalizmin çocuklara, doğaya ve kadınlara ve analara neler kazandırdığını, somut örneklerle kavradılar.

İKİ DÜNYANIN ÇOCUKLARI

Dünyada 1 milyar 600 bin çocuk yaşıyor. Bu, dünya nüfusunun yüzde 30'a demektir. Bu çocuklar 3 bin farklı dil konuşuyorlar, yani 3 bin ayrı halkın çocukları... 20 yıl

● Moskova'da toplanan Çocuk Konferansı'ndan bir an.

● En gelişmiş kapitalist ülkelerden Federal Almanya'da yaramaz çocukların terbiyesi. Çocuklar hayvanlar gibi kafeslere kapatılıyor.

● Dünya Çocuk Yılı'nda çocukların yüzde 80'i yoksulluk ve sefalet içinde yaşıyor

önce Birleşmiş Milletlerde kabul edilen Çocuk Hakları Bildirgesi'ne göre, bu çocukların tümünün iki, deri rengi, din, dil ve cinsiyet farkı gözetilmezsiniz, her yerde aynı oranda sefalet, yetersiz beslenme, sağlık hizmetlerine, eğitime ve eğlenmeye hakları var. Ama bu hakları sadece sosyalist ülkelerde edilemiş durumdadır. Dünyanın diğer bölgelerinde, en ileri denilen kapitalist ülkeler dahil, çocukların büyük çoğunluğu aç, eğitimsiz, sağlıkla kalmaya, okul çağında çalışmaya, hatta kimi bölgelerde açlıktan ölmeye mahkûmlar.

Her yıl dünyaya 100 milyon çocuk geliyor. Ama her beş yeni doğmuş çocuktan biri 5 yaşına gelemeden ölüyor.

«Gelişmiş» denilen kapitalist ülkelerde de durum hiç de parlak değil. Örneğin, Muzamman silahlanma yarışmaları yapan bu ülkeler, çocuklara yönelik sosyal hizmetlerde geri kalıyorlar. Her ne kadar ülkelerdeki ulusal güvenlik güçlerinin, özellikle ABD'de zenci çocukların durumu için acısı. Kapitalist dünyanın en zengin ülkesinde, ABD'de, çocukların yüzde 40'i didarlıca temel ihtiyaçlara karşı açgözlükte durmaktadır. Federal Almanya'da, 1 milyona yakın çoc-

uk, ana babalarıyla, evsiz, yersiz yurttaş, gece barmaklarında barınıyorlar. 750 bin'inin bir yatakkılları bile yok. İtalya'da 15 yaş altında 600 bin çocuk günde 10-12 saat arasında çalışıyor ve son derece düşük ücretler alıyorlar. 1964 - 1974 yılları arasında 5-14 yaş arası çocuk itihabları iki katına çıktı.

Geri kalmış veya gelişmekte olan ülkeler arasında, emperyalizme bağımlı olanlarda, ırk ayrımlarını bulduğumuz yerlerde, gerici diktatörlükle yönetilen ülkelerde çocukların durumu, kuzakusuz bundan çok daha kötü. Birkaç örnek alalım: Güney Afrika'da, Transkei'de bin çocuktan 218'i ölüyor. Johannesburg'da bu sayı kafa derisi çocuklarda 1000'de 86'ken, beyazlar arasında, sadece binde 8.

Savaşın sürdüğü bölgelerde, savaş herşeyden önce çocukları etkiliyor. Sadece Lübnan'da savaş 5 bin yetim bıraktı. Vietnam'da bir milyon yetim sayıldı. Binlerce çocuk napalm bombalarıyla yandı. 270 bin Filistinli ve Arap çocuk göçmen kamplarında, sefalet içinde yaşıyor.

Orta Afrika'da Bangui'de, Bokassa'nın yüzlerce çocuk öldürdüğü ortaya çıktı ve

Bokassa, bu olaydan sonra emperyalist dostları tarafından bile terk edildi ve düştü. Ama Uluslararası Af Örgütü, «Canavarın sadece Bokassa olmadığını ortaya koyan bir rapor yayınladı. Uluslararası Af Örgütü yetkililerinin, «bu genç kadir yayınladığımız en korkunç rapor» dedikleri belediye, bir korku filmi anı dıran şeyler anlatıyor. Özellikle gerici diktatörlüklerle yönetilen Afrika ve Latin Amerika ülkelerinde, çocuklar ana-babalarının gözleri önünde işkence yapılmaya veya ana-babalarına işkence yaptıkları seyrettirmek; çocukları «sıvalı rehins» olarak tutuklamak, hapishane köşelerinde öldürmek, yakılmak, bir süpürge din derdeste, ne katilin 12-18 yaş arası en iki çocuğu hükümet güçleri tuttuğu ve papam öldürdü, deri Arjantin'de sıvalı baskı amaçlı çocuk karımları rezor düzeye. Son olarak 20 günlük bir bebek hükümet, daha doğrusu cunta tarafından katırıldı. Ne olduğu bilinmiyor. Yine Arjantin'de her saat yüzlerce elektrik işkencesi sırasında, elleri, a-

Sosyalizmin en büyük kazanımlarından biri, çocuklara verilen önemdir

«İnsanlar besele olarak doğmaz ve son ana kadar» bir ebbi müddetle doğmaz; genç kadın ve bebesi, onu ya sonra serbest bırakılır. Uluslararası Af Örgütü, «bu genç kadını bizzat götürdü. İnanılmaz işkenceyi ağzından dinledi.

Örnekler uzatılabilir ve Afrika'ya, Asya'ya da yansıtılabilir. Ama çocukların «ileri» kapitalist ülkelerde işkence gördükleri sanılmaması, çocuklarını işkencelerine bağlayan ana-babalar; hapishanelere analarıyla girip oralarda yularları seçiren çocuklar; işlanhanelerde veya yetimhanelerde işkence edilen çocuklar ve benzerleri...

Emperyalist-kapitalist dünyada, emperyalizmin sömürdüğü bölgelerdeki durum büyük, sosyalist ülkelerde gözlenen, çocuğun, herşeyin önüne geçtiği, her olanaktan, «en iyiden ve rıvanından, a-nak ve çocuk sorunlarını öncelikli çözümlenen sorunlar olduğudur.

ÇÖZÜM YOK MU?

Peki tüm dünyada sorunu çözümlenmiş olanlar yok mu? Var, kuşkusuz. Dünyada her yıl, en az 400 milyar dolar silahlanmaya harcıyor. Oysa 400 milyar, dünyanın tüm aç ve kötü beslenen çocuklarını büyüene kadar besleyebilmek için bol bol yeterli. Bir tek modern tank 530 okul sınıfının yapımına yeter de artar bile. Bir F-14 avcı uçağı yerine 9 okul yapılabilir. Bir tek atom derzini 16 okulun açılmasına yetebilir. Dünyanın örgütlüleni demek.

Ote yandan, insan haklarının çiğnediği baskı düzenlerinden çocuk haklarına sıkı beklenemez kuşkusuz. Ama bu konuda bile bazı zorlayıcı caydırıcı etimler atılıyor. Örneğin, Moskova Konferansı'nda Çocuk Hakları Bildirgesi temel üzerinde hazırlanan olan Uluslararası Çocuk Anlaşması tasarıları. Birleşmiş Milletler'de kabul edilince, dünya her bir adım atıldığında söz edilebilir.

Çocuk, ulusun, ülkenin, dünyanın geleceği olduğuna göre, llerde en saldırgan toplumlar bugün çocuğu öne çıkarıyor. «en iyisi ne varsa» veren sosyalist toplumlar olacaktır. Kapitalist dünyada, Dünya Çocuk Yılı'nda çocuklara ve analara sıkı baskılar yapıldıktan, sosyalist dünyada, her yıl her gün Çocuk Yılı, Çocuk Günü'dür.

Seçim çalışmaları

önemli deney ve

kazanımlar getirdi

Seçimlerin, seçim çalışmalarının, işçi sınıfı, onun öncü örgütü için oy so rununda düğümlenmediği, yığınların parlamentodan henüz umudu tam kes medikleri dönemlerde ihmal edilmeme si gereken seçim ve seçim çalışmalarının, işçi sınıfının öncü politik örgütü, onun kadroları için etkin bir ajitasyon-propaganda-örgütlenme plat formu meydana getirdiği defalarca söylendi. İşte, son seçimlerde, seçim çalışmaları, bu anlayış çerçevesinde yürütüldü ve kadrolara, militanlara, seçim çalışmalarına katılanlara önem li deneyler, kazanımlar sağladı.

Seçim çalışmalarının en önemli yanlarından biri, İstanbul bağimsız Senatör adayı Bakıye Beria Onger'in seçim kampanyası oldu. Onger, TKP' nin desteklediği bir ilerici, demokrat adaydı.

Onger'in seçim kampanyası burjuva basının da kabul etmek zorun da kaldığı gibi, bugüne değin hiçbir ba ğimsız adayın seçim çalışmalarında görülmemiş bir örgütlenmiş, düzen ve etkinlikle yürütüldü. Üstelik de seçimlere bağimsız katılmanın getirdiği tüm olanaklıklara, tüm engeller karşın Onger'in seçim kampanyasının diğer bağimsızların ve sosyalist partilerin çalışmalarından çok daha farklı ve et kin olduğu hemen gözlemlendi.

Kampanya

nasıl yürütüldü

TKP'nin desteklediğini açıkladığı bağimsız aday Bakıye Beria Onger'in seçim kampanyası, bir Merkez Seçim Bürosuna bağlı 7 bölge bürosu, 29 ilçe-semb bürosu ve bunlara bağlı çok sayıda mahalle ve işyeri bürosuna yf rütüldü. Merkez seçim bürosunda, ajitasyon-propaganda, örgütlenme, teknik işler, koruma hukuk ve mali alt bürolar vardı ve bu alt bürolar çalış malarının belli bir eşgüdüm altında sürdürüldü. Tüm seçim çalışmaları bu yunca bu bürolarda 50'den fazla avukat, 5000 den fazla işçi, genç, emeççi kadın çalıştı.

Mahalle seçim kampanyası komite lerine bağlı görevliler sokak sokak, ev ev dolarak propaganda ve örgütlenme çalışmaları yürüttüler. Evlerde ve işyerlerinde çeşitli toplantılar dü zenlendi.

Merkez seçim bürosu, seçim çalış malarının örgütlenme, propaganda- ajitasyon ve yasal açıdan yönlendirilen üç temel belge hazırladı. Kampanya- da kullanılacak ana bilgiler saptandı. Ayrıca, çeşitli düzeylerde yapılan top lantılarda, çalışmaların sürekli denet- lendi, deney alan yerleri yapıldı, kolektif bir yönetim sağlandı. Seçim gündü 7500 sandığın pek çoğunda gözlemciler, ayrıca geceli gözlemciler görev

yaptı. Gözlemcilerle yardımcı olmak üzere 10 bin adet gözlemci kıyafuzu basılıp dağıtıldı. Seçim sonuçlarını de ğerlendirmek üzere özel bir örgütlenme ve kayıt sistemi geliştirildi. Böylece İstanbul seçim sonuçları çok hiz li izlenebildi.

Üç hafta boyunca, çeşitli emeççi semtlerde, günde ortalama on, top lam 210 kahve ve kapalı salon toplantı yları yapıldı. Bunların kimileri, semt halkından 500-1000 kişinin katılımıyla gerçekleştirildi. Pekçok yerde, teyp bandından sürekli sesli yayın yapıldı. Ayrıca kampanya boyunca, çeşitli semtlerde 10 açık hava mitingü dü zenlendi. Mitingülerden ikisi, 6 Ekim Şişli ve 13 Ekim Sultanahmet miting leri TSİP ve Devrimci Demokratlarla eylem birliği mitingleri oldu.

Seçim kampanyası boyunca çeşitli yayımlar yapıldı. Birlik-Dayanışma adlı tek sayfalık haftalık bir gazete üç sayı yayınlandı. Birinci sayısı Onger'in tanıtılması ve programının açıklanması, diğer iki sayı da "çizgi makalesi" biçiminde çıkan Birlik - Dayanışma gazetesinin her sayısı 300 bin adet basıldı ve dağıtıldı. İşçi sınıfı partisinin devrimci politikasını açık layan ve programatik bir belge niteliğinde olan seçim bildirgesi de 300 bin adet basıldı ve yayıldı. Ayrıca merkez olarak toplam 7 milyon tirajlı 136 çeşit bildiri, el ilanı ve pul ile İstanbul halkına ulaşılmaya çalışıldı. Bu bildiriler arasında, genel içerikli olanların yanısıra, çeşitli sınıf ve kesimlerin sorunlarına ayrı ayrı değinen, onlara seslenen, konut, kuyruk, ulaşım vb' gibi sorunları ele alanlar da vardı. Ayrıca, seçim kampanyası boyunca, Onger'in günlük basın açık lamalarını yaymak için Birlik Dayanışma adlı bir ajans bülteni çıkarıldı. Ajans, kampanya boyunca toplam

45 sayı çıktı.

Bunlara ek olarak, 6 bin CHP İstan bulu delegesine posta ile Beria Onger imzalı bir mektup ve propaganda malzemesi gönderildi. Mektupta, CHP yönetiminin, NATOculuk, kemlerli sıkma ve sıkıyönetimlik politikası- nın çıkması açıklandı, CHP'li yurtsve rler bu politikaya karşı göreve, gerici-faşist tehlikeye karşı eylem birliğine çağrıldı. İlerici demokrat aydın larla, basın üyelerine ve örgüt yöneticilerine de yine postayla birer mektup ve yazılı malzeme gönderildi.

Kampanyanın

mali örgütlenmesi

Seçim kampanyasının mali gerek sinimini karşılamak üzere açılan ba ğimsız kampanya başarılı oldu. Yurt dışından ve yurtiçinden gelen bağışlara ek olarak İstanbul'da propaganda ve bağış toplama çalışmalarını bağdaştır an örgütü ve özverili bir çalışma yürütüldü.

Yerel seçim bürolarınca, kendile rinin ve merkezi seçim bürosunun ma li gereksinimini karşılamak üzere hedef ve planlı bir çalışma yapıldı. Ba ğimsız kampanyasında epey az zorlun evre örneklere tanık olundu. Emeççi kadınlar altın bileziklerini, genç kızlar küpelerini, nişan yüzüklerini, çe hidilerini en güzel eşyalarını bağışladılar. Pazar yerlerinde tezgah açıldı. Bö rek, pasta yapıp satıldı. İşçiler yö gurtlarını bağışladılar. Bağış toplaya bilmek, kampanyaya mali destek sağ layabilmek için yaratıcı, bilinçli çalış malar yapıldı. Beria Onger kibritleri, sigaraları çıktı ortaya. Ve ne satıldıys a, hepsinin paketlenen, içine birer bildiri, bir belge ilgilendirildi. Böylece, Merkez Seçim Bürosuna 1 milyon 700

bin lira bağış ulaştı.

Kampanyanın

dersleri-deneyimleri

Merkez Seçim bürosu, seçim kam panyasının başında, çeşitli etkenleri özellikle solda, ortak adaylar konusun da birlik sağlanamamasını Onger'in seçim kampanyasının bu türden ilk kampanya oluşunu ve belli deneyim- lessikleri, seçim çalışmalarının son üç hafta sığdırılması zorunluluğu gibi et kenleri gözönünde bulundurarak, oy hedefini, hiç abartıma yapmaksızın 20 30 bin arasına koymustu. Böyle bir hedefte, Onger'in bağimsız aday olma sı, partilerin yararlandıkları çeşitli olanaklardan, örneğin radyo-TV ko nusmaları olanğından yararlanama ması, kampanyaya yönelen çeşitli bağ ımlar da etkiliydi. Bu hedefe ulaşıldı. Kaldı ki, gözlemler raporlarına göre o lalamla her sandıkta 1 oy, toplam 7500 oy, hem CHP için hem de Onger için "EVE"T mühdür başıngünden iptal lanamamıştı. Ode yandan, CHP'nin protestoye emeye kararı ve oylarını On ger'e yönelmek isteğinde olan bir kü smün seçmen, CHP yönetiminin yer el olarak yürüttüğü propagandanın, semtlerde CHP'li sayımlar düzeyinde gi dere bu seçmenleri Onger'e oy ver mekten caydırmak için harcadıkları çabalarının sonucu ve -faşist ghebrantınlamın yeter il ölçüde kırılmaması olmasın yüzünden, son anda tekrar CHP'ye yöneldi.

Sosyalistler, komünistler, işçi sınıf ının devrimci yolunda yürütenler için seçim kampanyalarının sonuçları ve kazanımları sadece alınan oy sayı sıyla değeriendirilemez. Seçim çalış ma larının başarısı devrimci savaşın kat kısı, yığınların bilinçlendirme ve örgütlenmeye sağladığı olanaklarla ölçü lüldü. Bu açıdan bakıldığında İstan bulbulda yürütülen seçim kampanyası aynı zamanda kazanımları alınış o sayısıyla ölçülemeyecek oranda büyüktür.

Herseyden önce, her türlü top lantı ve mitingün yasaklandığı sıkı yönetim koşullarında etkin yığın eylemlerini yapmak, geniş yığınlara slyasal gerçekleri açıklamak olanagı elde edildi. Özellikle yaygın kahve toplantı ları, ajitasyon-propaganda yığın bağ ları açısından gerçekten önemli ve ka t'ci kazanımlar getirdi oldu.

TSİP ve Devrimci Demokrat larla ortaklaşa gerçekleştirilen miting ler, faşist tehlikeye, emperyalizme, te kelere, sövimize karşı güçlü yığın çıkışları oldu eylem birliği yolunda somut ve kalıcı adımlar atıldı.

Halkın politikaya en duyarlı olduğı seçim ortamında, sıkıyönetim engelleri aşarak çok sayıda yazılı

Türkiye Komünist Partisi

Merkez Komitesi bildirisi

ÜLKEMİZDE Senato üçte bir yenileme ve sayılar aya seçimleri yapıldı. Seçim sonuçlarının parlamentoya getirdiği değişiklik, CHP ağırlıklı hükümetin çekilmesine yol açtı. Böylece yeni bir hükümet bunalımı ortaya çıktı.

Seçimler, emperyalist baskıların arttığı, ekonomik, politik sosyal bunalımın derinleştiği koşullarda yapıldı. Demokratik güçler seçime iştirakli tekel burjuvazinin dayattığı skiyönetim, faşist terör, antikomünist baskı ve engellemeler, yoğun antikomünist propaganda ve Türkiye Komünist Partisi tarafından süren yasak altında görüldü. Seçimler, yığınların, CHP ağırlıklı hükümetin politikasını onaylamadığını gösterdi.

Halkın artan hoşnutsuzluktan, gerici güçler, özellikle sağ oyların yoğunlaştığı AP, sosyal demagoji ile yarandı. Ama gerici ilk parlamenter konuşmalarını artırmakla birlikte umduğu oy artışını sağlayamadı. Özellikle faşist MHP'nin oy oranını sürdürdü. Fında seçilmiş aylarda Türkiye Komünist Partisi'nin sosyalizm, sosyalizm yürütülen geniş antifaşist kampanyanın önemli rolü vardır. Bütün olaylar karşılıklı karşıtı. Türkiye Komünist Partisi'nin desteklediği ilerici adaylar, TIP, TSİP Kürt demokratları seçmelerde küçümsemeyeceği başarı elde ettiler. Özellikle eylem birliği yolunda adım atılan her yerde bu başarı da ha açık görüldü. Sol güçlerin bölünmüşlüğü, eylem birliğinin ortak adaylarda somutlanmaması, sok maskeli grupların terörist eğilimleri CHP'den yüz çeviren emekçilerin daha büyük bir oranda sol güçlere yönelmesini engelledi.

Türkiye Komünist Partisi, seçim kampanyasına aktif olarak katıldı. Seçmenleri gerici faşist partiler ve onlarla uzlaşma politikası idarecilerine oy vermemeye çağırdı. Seçim kampanyasını emperyalizm, NATO'nun dayatmalarına, te kellerin artan sömürülmesine, faşist tehlikeye, skiyönetim ve anti-demokratik baskılara karşı yığın savaslarına bağladı. Türkiye Komünist Partisi kendisinin katılmadığı bu seçimlerde, seçmenleri bağımsız, TIP'li, TSİP'li, CHP'li, Kürt demokratlarından ilerici adaylara oy vermeye çağırdı. Bu güçlere ortak adaylarda birleşmesini önerdi. Bu gerçekleştirmeye, Türkiye Komünist Partisi öteki ilerici demokratik güçlerle seçim kampanyasında ortak eylem politikası izledi. Bu yolda somut adımlar atıldı.

İşçi yatağı İstanbul'da Türkiye Komünist Partisi'nin desteklediği bağımsız aday Öngün'ün aşırı antikomünist propaganda ve yoğun engellemelere karşın bütün sol güçler içinde en çok oy toplaması, Türkiye Komünist Partisi'nin yığınların gövdesi devrimi için alternatif durumuna yükselme sü-

recinin belirtisidir. Bu başarının yanı sıra İstanbul'da CHP dışındaki demokratik güçler toplam olarak faşist MHP'nin iki katına yakın oy aldılar.

TSİP listelerinden seçilmeye giren ve komünistlerin de desteklediği sosyalist ve Kürt demokrat adayların elde ettikleri başarılar, eylem birliği politikasının doğruluğunu kanıtıyor. Eger TIP de eylem birliği / onaylasaydı, kuskusuz hem kendi başarısı, hem de sol güçlerin ortak başarısı daha fazla olurdu.

Seçimlerde CHP'nin gerilemesi bu partinin sağı yönelimine izlenen politikasının sonucudur. İki yıla yakın bir süre için Ecevit hükümeti CHP'nin halka verdiği sözlerin tersini uyguladı. Büyük burjuvazi ile emekçilerin çıkarlarını sözde uzlaştırma politikası, reformist demagojiler ila etti. Hükümet için ve dış gerici güçlerin baskıları altında emperyalizmin ve tekelilerin çıkarlarını bütün temel sorunlarda anayurdu ve halkımızın çıkarlarında üstün tutma konumuna kayd. NATO'culuk, skiyönetim çilik ve kemerleri sıkma politikasına da ayak diredi. Son dönemde daha açık olarak gerilemeye uzlaşma politikasına yöneldi. Halkın yakıcı hiçbir sorununa yanıt getiremedi.

İşsizlik, pahalılık daha da arttı. MHP'li odakların faşist terörü daha da üstelendi. CHP sağ yönetimi adım adım ulusal demokratik güçlerin eylem birliğine karşı aktif tutuma girdi. Sendikalarda, yığın örgütlerinde anti-komünist niyetli bölünme girişimleri bulundu. Sosyalistlerle, komünistlerle eylem birliğinden yana olan CHP sol ka nadına, CHP üyelerine baskılar yö nesildi.

Türkiye Komünist Partisi hükümetin bu politikasına karşı işçi sınıfının, halkımızın çıkarlarını ardicel savundu. Hükümetin kurulduğu ilk günden onun ilke sorunlarına çözüm getirmeyeceğini vurguladı. Hükümete umut bağlayın, özellikle skiyönetimlik politikasından medet uman tutumları eleştirildi.

Öte yandan CHP'yi gerici, faşist partilerle aynı kefeye koymak yanlına da karşı çıktı. Hükümeti CHP'nin halka verdiği sözleri tutmayışını, Hükümet politikasının iyidümlü yığınların övündüğüne, CHP'ci kanadını, CHP'li yığınları ortak düşmana karşı savas birliğine çağırdı. Gelişmeler Türkiye Komünist Partisi'nin bu ilkesel ve esnek politikasının doğruluğunu açıkça gösterdi.

Seçimler halkımızın gövdesi duran sorunlara hiçbir çözüm getiremez. Derin ekonokni, sosyal, politik bunalım sürmektedir. Sınıf savaşları daha da sertleşiyor. Emperyalizm, özellikle Amerikan emperyalizmi Türkiye'yi ekonomik,

politik, askersel yönden kendisine daha sıkı bağlamakla bölgemizde dayatılan konularının yeniden güçlendirilmesini sağlıyor. NATO elebaşları dünya görüşünde ileridikleri silahlanma yarışını tırmadılar ma yeni nükleer silah taşıyıcı roketlerle gerçeginin artması politikasını Türkiye'ye de dayatma girişimi için dedir.

Ülke içinde ezilen çevreler işçi sınıfına, tüm ilerici güçlere karşı basını ve terörü artırarak bunalımın yükünü daha yoğun olarak emekçilerin sırtına bindirmekte yolunda yürüyor. Emperyalizm ile iştirakli tekel burjuvazi bugün kü hükümet bunalımından millitrist çevrelerin, skiyönetimin ağırılında bir baskı rejimiyile çıkmak istiyor.

Faşist MHP'nin desteğinde AP'ye hükümet yoluna açacak olan bir ara hükümet çatırtmak istiyor.

Türkiye Komünist Partisi bu güçlüklerle karşı halkımızı savasa, ulusal demokratik güçleri eylem birliğine çağırıyor. Burjuvazinin hiç bir hükümet alternatifini halkımızın temel istemlerine çözüm getiremedi getiremez. Bugünkü derin bunalımdan emperyalizmin, işbirlikli tekel burjuvazinin ege-menliğine son vermede, demokratik bir toprak reformu gerçekleştirilmede işçi sınıfının, tüm emekçilerin demokratik hak ve özgürlüklerini sağladan, Kürt halkı üzerindeki yanlış egluise son vermede, çıkılmaz, Bu antiemperyalizm, antitekel demokratik dönüşümlerin gerçekleştirilmesi, sosyalizme yol açılması, halkın ilerici demokratik erklinin kurulmasına, bünyesi bir hükümete bağdır. İşçi sınıfının, halkımızın çoğunluğunun, Türkiye Komünist Partisi'nin programında yer alan bu devrimi amaç çevresinde birleşmek için, emperyalizmin dayatmalarına, gericiğin askersel baskı rejimi girişimlerine karşı yığınların eylemini örgütlemekten, ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğini gerçekleştirmekten başka yol yoktur.

Türkiye Komünist Partisi seçim kampanyasında komünist ve sosyalistlerin eylem birliği yolunda ortaya çıkan olanakları, sol güçlerin seçimlerde elde ettikleri başarıları demokrasi hareketini güçlendirme yönünde değerlendiriyor. Türkiye Komünist Partisi sosyalist partilerle eylem birliğini ve sendikalk hareketini birliğini, CHP sol kanadını, Kürt demokratik hareketini reformizmden yüz çeviren, ya da gerici demagojilere kapılan geniş emekçi yığınların emperyalizm ile iştirakli tekel burjuvaziye karşı ortak eyleme çekmekte önemli bir etken olarak görüyor.

Komünistler yığınlarla bağlarını daha da geliştirmekte, Türkiye Komünist Partisi'nin çok yönlü daha da güçlendirilerek bu görevlerin üstesinden gelecektir.

Olağanüstü önemli

SOSYALİZM ve barış organik bakımdan bir bütündür. Alman Demokratik Cumhuriyetinin 30. yıldönümü törenleri bu gerçeği bir kez daha doğrular.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Brejnev yoldaşın Berlin'den bütün Dünya'ya duyurduğu yeni somut önerileri dostları sevindirdi. Düşmanları şaşkına çevirdi. Önerilerin barış güvenciliği ve tüm insanlığı için tarihsel önemi var.

Brejnev yoldaş Sovyetler Birliğinin Avrupa bölümündeki nükleer silah taşıyan orta menzilli roket ve uçaklarında, son 10 yıl içinde bir artış olmadığını belirtti. Bu açıklamayla NATO'cuların kıskırtıkları Sovyet tehdisi yalancının silahlanmayı körtüklemek ve emperyalistlerin sürdürdüğü soğuk harp politikasını haklı göstermek için bas vurdukları bir provokasyon olduğu açık seçik ortaya çıktı. Emperyalistlerin, «SSCB silahlanıyor» yaygarasının ardına girenlerce silahlanmaya hiç verdikleri, tüm insanlığı nütron bombasıyla tehdit ettikleri son 10 yıl içinde Sovyetler Birliği ne akersel gücünü ve ne de asker sayısını arttırmıştır. Tersine politik yuvasından akersel alanları kapsaması için ardıcıl bir barış politikası izlemiştir. silah

güçlerinde tek tarafı indirmeye gitmiştir. Viyana silahsızlanma görüşmelerinde 6 aydır bir ilerleme kaydedilemiyor. NATO'cular Sovyetler Birliğinin somut önerilerini ya yanıtsız bırakıyor ya hut da buna yansımıyorlar. Brejnev yoldaşın Berlin'den Dünya'ya duyurduğu yeni önerilerde Sovyetler Birliğinin Alman Demokratik Cumhuriyeti'ndeki silahlı gücünü 12 ay içinde azaltacağı, 20 bin askerle bir tankı geri çekeceği açıklanıyor. Bu emperyalistlere yöneltilmiş bir jest değil yaşamsal önemli olan bir girişimdir.

Bu önerilerle, Sovyetler Birliği diğer sosyalist ülkeler, Lenin ci barış politikasını ardıcıl ve özveriyle savunduklarını, barış ve insanlık uğruna her şeye hazır olduklarını Dünya'ya bir kez daha duyurdular. Bu somut ve yapsıcı girişimler, sosyalist ülkelerin Viyana görüşmelerinin başına sonuçlanmamasına, SALT II'den SALT III'e geçmesine ne denli önem verdiklerini Dünya'ya duyuruyorlar. Somut girişimler tarihsel öneriler karşısında şaşkına dönen emperyalizmin ve NATO'nun savaş kurmayları artık hiç bir provokasyona, körtükledikleri silahlanmayı haklı göstermeye kalkışamazlar. Çünkü Dünya kamuoyu kimin barıştan, güvencilikten, halklar arası

Emperyalizm soğuk savaş stratejisini tırmandırıyor

ABD emperyalizminin ve uzantısı NATO'nun bir süre sözde kabul edilmiş, görüldüğü, Sosyalist sitem ve dünya barış hareketinin gücü ve etkinliği karşısında kabul eder görünme durumunda kaldığı yuvasına (detant) politikasına karşı, yavaş yavaş dışlarını göstermeye başladığı gözleniyor.

Çıkarları barış ve yuvasımayla kesinlikle çatışan silah tükelleri, militarist birlikler, ordu-sanayi kompleksleri, tek sözcükle emperyalizmin bu temel taşları, soğuk savaş stratejisini yeniden güdüme getirmekte yarar görüyorlar. Bu için öncüllüğünü ise dansmanı «Şahin» Brzinsk'in izinden gitmekte olan Carter yapıyor. NATO ise, Avrupa barış ve güvencilik tehdit eden, yeni niçleri gücü ve silahlanma adimlerini peşinde.

SILAHLANMA İÇİN 425 MİLYAR DOLAR

Son verileri göre, geçen yıl, dünyadaki tüm askeri harcamalar rekor bir düzeye erişti ve 425 milyar doları buldu. Bu öyle büyük bir rakam ki, dünya silah harcamalarının, insanların birbirlerini öldürmeleri için yapılan bar harcamaların, sadece yüzde onuyla bile geri kalması, gelişmekte olan ülkelerin temel sorunlarına, örneğin, sağlık veya eğitim sorununa çözüm getirmek olanaklı. Başka bir deyişle, askeri bütçelerden yapılacak yüzde 10 oranında küçük bir azaltma, insanlığın pek çok sorununa çözüm getirebilecek. Bu korkunç gerçeğe karşın, silahlanma yarışını durdurmaya hiç niyetli değil. Aksine, soğuk savaş ve onun par-

çası olan silahlanmayı en geniş boyutlarda sürdürmeye kararlı.

KÜBA'DA BUNALIM YARATMA TAKTİĞİ

SALT II anlaşmasını sena todan bir türlü geçiremeyen Carter, soğuk savaş stratejisini besleyebilmek için, önce Küba'da yeni bir bunalım çıkartmayı denedi. Küba'da çok sayıda Sovyet askerinin bulunduğuna, bunun, kendi çıkarlarını tehdit ettiğini ileri sürdü. Tam o günlerde «TI» me dergisi, Moskova ve KÜba'ya suçlayarak Küba'da kurulu bir Sovyet Küba merkezinin fotoğraflarını yayınladı. Amaç, SALT II'nin başına yuvasını engellemek, soğuk savaş psikolojisini ABD de yeniden yaygınlaştırmak için ABD halkında bir Sovyet-Küba saldırısı tehdidi, histerisi yaratmaktır. «Time» yayınladığı fotoğraf «Kongre» dedi bir takım üyeler ve Pentagon tarafından tezgahlandı. Ama bir süre sonra, bu fotoğrafların 1957'de Küba'da İTİ şirket tarafından bizzat Amerika'nın kurduğuna bir telefon ağı merkez olduğu ortaya çıktı. Böylece de emperyalizmin, propagandasını nasıl yalan üzerine, sahne beşerler üzerine kurduğu, bir kez daha ortaya çıktı. Ama kamuoyunda «Sovyet-Küba tehdidi» korkusu yaratma operasyonu durmadı. Dünyada, yeniden fazla ülkede 500 binden fazla asker bulunduran bu ülkelere 2500 tane, 2 milyon yuzbinlik askeri güce sahip ABD yıllardır Küba'da bulunan Sovyet uzmanlarını sorun yapmaya kalkıştıyordu.

BREJNEV'İN BARIŞÇI ÖNERİLERİ

Soğuk savaş tezgahlayıcıları iş başında. Demok-

ratik Alman Cumhuriyeti'nin 30. kuruluş yılı için DAC'da bulunan Sovyet Devlet Başkanı ve SSCB Komünist Partisi Genel sekreteri Leonid Brejnev, burada yaptığı konuşmada, soğuk savaşçıların çabalarını kırmaya yönelik yeni barışçı öneriler getirdi. Brejnev, daha çok Avrupa'da barış ve güvencilik sorunu üzerinde durduğu konuşmasında, NATO'nun Batı Avrupa'da özellikle Federal Almanya'da «yeni tip» nükleer füzeyle yerleştirme yolundaki «çok tehlikeli» girişimlerinden söz etti ve Avrupa'da güçler dengesini boz anlamda değiştirmeye girişimleri karşısında sosyalist ülkelerin elleri kolları bağli kalamayacaklarını söyledi. Daha sonra Brejnev, son derece önemli bir öneri getirdi.

«Batı Avrupa'da, hiçbir orta menzilli nükleer silah artırılmasına gidilmemesi koşuluyla, SSCB'nin Batı kesimlerini de orta menzilli nükleer silahlarının sayısını indirmeye hazır» dedi. Brejnev'in önerileri sadece bu noktada kilitleniyordu. Sovyetler Birliği, barış ve silahsızlanma konusunda, yuvasından sürdürülmesi konusunda bir

dizi öneri getiriyordu.

SOVYETLERİN ÖNERİLERİ NELER?

Sovyetlerin, barış ve silahsızlanma konusundaki önerilerini şöyle özetlemek olanağı:

— NATO'nun Batı Avrupa'ya aynı tipten yeni silahlar yerleştirilmesi koşuluyla, Sovyetler Birliği'nin Batı bölgelerindeki orta menzilli nükleer gücünün azaltılması.

— Nükleer silah bulunduran ülkelere karşı hiçbir zaman nükleer silah kullanmamak.

— (Varşova Paktının diğer üyelerinin de fikrini aldıktan sonra) Demokratik Alman Cumhuriyetindeki Sovyet gücünün bir yıl içinde 20 bin asker ve bir tank azaltılması.

— Helsinki Konferansına katılan tüm ülkelere büyük askeri manevraları çok daha önceden haber verme; manevralara katılacak güçleri 40-50 binle sınırlı tutma; sınırlı bölgelerinde 20 binin üzerinde askeri güç hareket haline geçecek zaman önceden haber verme önerisinin yapılması.

— Avrupa'da askeri detantı örgütleyebilmek için, Helsinki Konferansı benzer bir Avrupa Konferansı toplanması.

— SALT II anlaşmasının öngördüğü SALT III anlaşmasında, sadece stratejik silahların değil diğer tip silahların da azaltılmasının görülməsi.

Sovyetlerin bu önerilerine karşın, ABD'nin silah ve askeri harcamalarını sürekli artırmaması yanında, NATO'nun son günlerde dünya barış gücülerini değiştirendiren savaşçı projeleri nedir?

NATO'NUN PROJESİ

Washington'da Carter baş kanlığında 1978 yılında toplanan Atlantik Konyesi'nin ilke olarak kabul ettiği Batı Avrupa'ya yeni nükleer silahların yerleştirilmesi projesi, NATO'nun son dönemlerde gündeme sokmaya çalıştığı en önemli projeksi olarak ortaya çıktı. Bu projeye göre 1983 den itibaren orta menzilli (600 km'den fazla) 572 füze özellikle Federal Almanya'ya yerleştirilecek. Bunların çoğunluğu «Cruise» füzeleri 1081 Amerikan «Pershing II» füzeleri olacak. «Pershing II»ler 2000 km. menzilli olup,

PERSHING-2

CRUISE MISSILES

Burjuva devlet aygıtının parçalanması

İşçi sınıfının burjuva devleti karşındaki rolü, Marksçilik-Leninçiliğin kurucuları tarafından teorik düzeyde ele alınıp çözüme kavuşturulmuş bir konudur. Büyük Oktober Sosyalist Devrimi ve İkinci Dünya Savaşı'nı izleyen dönemde bir dizi ülkede gerçekleştirilen devrimler, bu konudaki pratik çözüm yollarını göstermişlerdir. Türkiye işçi sınıfının öncü-güçü de, bu Marksçi-Leninist teorik hazineye ve devrimci pratiğe dayanarak ülkemiz işçi sınıfının burjuva devleti karşındaki tavırını tanımlamıştır. Ne var ki programla gerçekleştirilmiş devrimlerin yığınlara yayılması gereğini bir yandan, sağ ve sol oportünistlerin yeni yeni çarpılmaları öte yandan, bu konunun irdelenmesini gerektiriyor.

Devlet, yani bir sınıfın egemen sınıf olarak örgütlenmesi.

Burjuvazi, onun ideolojisi devlet konusunu yığınların bilincinde arap saçına çevirmeye özel bir önem vermişlerdir. Bugün de veriyorlar. Çünkü devlet konusunda yığınların bilincini ne denli çarpıtabilirlerse, erklerini o denli güvence altında tutabileceklerini biliyorlar. Bu nedenle herşeyden önce devletin ilk insanın berli var olduğunu ve insanlığı vardı kuşka varlığını koruyacağını öne sürüyorlar. Böylece devletin toplumun, sınıfların dışında, onun üstünde yer aldığı fikrini yaygınlaştırmaya çalışıyorlar. Amaçladıkları, devletin sınıfsal karakteri ısrarı gözardı etmek.

Bir çek, devlet ilk insan topluluklarının ortaya çıkışıyla birlikte onlara dışardan dayatılmış bir kurum değildir. İkkel komünal toplumdaki insanların devlet olmadan da yaşayabilmeleridir. Ve devlet insan toplumunun gelişimini belirli bir aşamada ortaya çıkmıştır. Bu gelişme aşamasının ayırdedici özelliğini Engels şöyle ifade ediyor: «Devlet, daha çok gelişmesinin belirli bir aşamadaki toplumun bir ürünüdür; üstesinden gelecek güç te olmadık, birbirleriyle bağdaştırılmaz karşıtıklar halinde bölünmüş bir toplum kendi kendisiyle çözümlenmeye bir çelişki içinde kıvrınan düğüm tıfıdır.» (F. Engels, *Allenin, Özele, Mülkiyet ve Devletin Kökeni*). O halde devlet, toplumun aralarındaki bağdaştırılmaz çelişkilerin bulunduğu sınıflara bölünmesi aşamasında ortaya çıkmıştır. Ve bu karşıt ekonomik yapılar sahip sınıfların birbirlerini yememesi için aralarında çatışmayı «düzen-in sınırları içinde tutacak bir erk gerektirir. İş te ekonomik bakımdan egemen konumunda bulunan sınıfın politik bakımdan da egemen sınıf olarak örgütlenmesiyle devlet vücut bulmuştur. Özcesi devlet, Marks'in de belirttiği gibi, bir sınıfsal egemenlik organıdır, bir si-

nifin başka bir sınıfı eği altında tutma organıdır; sınıfların arası çatışmayı «yumuşatarak» bu eğilim meşurlaşır ve güçlendirir bir «düzen-in yaratılmasıdır. (Bk. V.I. Lenin, *Seçilmiş Yapıtları c.2.s.93 Devlet ve Devrim*)

Şimdi burjuva ideologlarının İkinci sınıfa gelelim. Devlet sonrası dek varlığını koruyacak mıdır? Marksçilik-Leninçiliğin kurucuları bu soruya açık yan vermişlerdir: **Hayır**. Devletin doğuşuna yol açan koşullar ortadan kalkınca devlet de söndüğü için. Evet proletarya devrimleriyle birlikte insanın insan tarafından sömürülmesi ve eğitilmesinde «mesurlaşır ve güçlendirir» devlet aygıtı ki rılacak, komünizme geçişle birlikte, de zaten artık sözcüğün asıl anlamının devlet, oim karakterini yitirmiş olan devlet sömür gidecektir. Ne var ki gelişmiş sosyalist ülkelerde devlet bugün de varlığını korumakta ve hatırlanmaktadır. Bu durum Marksçiliğin kurucularının devlet konusundaki öğretilerine aykırı düşmüyor mu? Kesinlikle hayır. Şöyle ki gelişmiş sosyalist ülkelerde devlet ilk içindeki baskıcı sınıflı, yani bu anlamda devlet olması son bulmuştur. Çünkü sosyalizmin kurulmasıyla bir diki «toplumun birbirleriyle bağdaştırılmaz çıkarlara sahip sınıflara» bölünmesi son bulmuş, direnilecek kılınacak beygirin sınıf olarak varlıklarına son verilmiştir. Bunun sonucunda «Proletarya Diktatörlüğü Devleti» «Bütün halkın devleti» haline gelmiştir. Ne var ki sosyalist toplumda «ortak çıkar ve hedeflere sahip ilk dost sınıf, işçi sınıfı ve kooperatifçi köylüler sınıfı varlığını korumaktadır. Bu anlamda proletaryanın ve onun partislinin diğer sınıf ve katmanlara komünizm kuruculuğu yolunda öncülük etmesinin gereği, yani proletarya diktatörlüğü» nün gereği olduğu yerde durmaktadır. Özcesi değişiklik, ki enil olan budur, proletarya diktatörlüğünün, Proletarya Diktatörlüğü Devleti» acağıyla uygulandığı baskıcı yondur. Bütün halkın devletiyle birlikte, Lenin'in «al vurgusu getirdiği, proletarya diktatörlüğünün yaralıcı görevleri, komünizm kuruculuğu görevleri ayrı baştır. «... O halde gelişmiş sosyalist» ülkelerde ordu ve burjuva devletinde emekçiler arasında ki aygıtılarının gerekli neden doğmaktadır? Bu noktada «bir toplum çerçevesinde» çözümlenmiş

en'lar arası uzlaşmaz çelişkilerin, «tüm dünya ölçeğinde» henüz çözümlenememiş olması, gündeme gelmektedir. Nitekim «dünya birliğiyle bağdaştırılmaz karşıtıklar, karşıt sistemler halinde bölünmüştür.» Bu durum devletin böylesi bir takım kurumlarının da, yeni bir içerikle, varlığını bu çelişki «dünya ölçeğinde» giderilene dek korumasını zorunlu kılmaktadır. Bu pratiğin teorik getirdiği ve getirileceği «ayrılırlardaki bir düzelmelerdir.

Proletarya «Hazır» devlet aygıtını yalnızca ele geçirmekle yetinebilir mi?

Proletarya devrimlerinden önceki devrimlerin tümünde devlet aygıtı güçlendirilmiştir. Çünkü proletarya devrimlerinden önceki devrimlerin tümünde, sömürüye dayalı bir toplumun varlığını sömürüye dayalı bir başka almıştır. Hal böyle olunca da yeni sömürücü sınıflar aynı «mekanizması» ele geçirip güçlendirmekle özel sınıfların kendi hizmetlerine sömürmekle yetinmişlerdir.

Sol revizyonistler de proletaryanın burjuva devlet aygıtını ele geçirmekle yetinebileceğini öne sürerler. Gerek «cebi» pek çoktur. Bir örnek tekniği devrimle birlikte burjuva toplumunda köklü değişikliklerin olduğunu, işçi sınıfı partilerinin elde ettiği konumları, devletin baskıcı mekanizması içinde, yeni devlet memurları arasında, polise, sürekli orduya yığınların ayandığını vb. leri sürüyorlar. Doğrudur. Gerçekten de burjuva toplumu yönetme derin ekonomik politik toplumsal bir bunalmışlık içinde bulunmaktadır ki, toplum içinde bu bunalmışlık etkilenecek tek bir kurum yoktur. Ayrıca gerçekten de işçi sınıfı partilerinin burjuva devlet kurumları içinde çözümlenmiş, önemli konumlar elde etmişlerdir. Ne var ki bunlar burjuva devletin karakterini değiştirilmemiştir ve değiştirilmeye İleş sınıfının «kendisini çözümlenmiş bir kurumdaki», sömürüye meşurlaşır ve güçlendirir bir kurumun «olduğu gibi» alıp yaygınlaşması olanaklı değildir. Çünkü işçi sınıfının bağlaşıklarıyla birlikte kuracağı yeni toplum düzeni tamamen yeni ilkler üzerindedir, «sömürütan ortadan kaldırılması» İkseli üzerinde yürüyecektir. Ve bu nedenle işçi sınıfının böylesi bir toplumu kurmaya hizmet edecek bir ay-

gıtı gereksinimi vardır. Bu nedenle ki işçi sınıfı «hazır» burjuva aygıtını yalnızca ele geçirmekle yetinemez.

«Sol» oportünistlere gelince, onlar burjuva devlet aygıtının bir güden bir güne yıkılacağını, devrim sabahı eline balyozu alıp devletin parçalanacağını sanıyorlar. Devlet aygıtının parçalanması bir süreç olarak görmezler. Bu nedenle de keskin lafazanlığın ardında yığınların somut yapılabilecek olanları göstermiyorlar. Devlet aygıtının çetilli yanları arasındaki farkı ayırdanmıyorlar.

Oysa Marksçi-Leninçiler, sürekli ordu, polis, bürokrasi gibi her şeyden önce devletin baskıcı tüm aygıtını yaygınlaştırmış olduğunu belirtirler. Ama Lenin'in de belirttiği gibi, «çadaş devlette» baskıcı aygıtın dışında bankalara ve kartelleri sıkı sıkıya bağlı, deyim yerindeyse geniş bir istatistik ve kayıt işleri gerçekleştirilen bir aygıt daha vardır. Bu aygıt ne kurulabilir, ne de kurulmalıdır. Onu kapitalistlerin emrinde kurtarmak, kapitalistlerin ve onların tüm etki araçlarından koparmak, kesmek ve proletar Sosyalistleri emrine vermek gerekir, onun tüm amları, tüm alusa yaymak gerekir. (Lenin, «age, 5.417-418») Görüldüğü gibi Marksçi-Leninçiler burjuva devlet aygıtının çetilli yanları arasında ayırım gözetirler. Ve daha da önemlisi yıkılacak olanı, yerine yeni konacağı somut olarak belirtirler.

Devlet aygıtını baskıcı tüm yönleri parçalanacaktır.

Burjuva devlet aygıtı, yukarıda da belirtildiği gibi, herşeyden önce sürekli ordu polis ve devlet memurları bu rolle ve doğrudan doğruya gerçekleştirilebilir ölemlerin bir taslağı olarak görülmektedir. Ancak böylece, bu yolu İleyerek bürokratriyi tamamen yıkmayı başarabiliriz.» (age, 5.379)

«İkitemizde sağ ve sol oportünizm konusunu nasıl çarpıyor.

«İkitemizde sağ ve sol oportünizm konusunu nasıl çarpıyor. Bu çok çetilli örnekler vermiş ve daha da verebiliriz. Aslıyan İçeriktir. Lenin bu konuda şöyle diyor: «Marks'ta ütopyacılığın bir aşaması bile yoktur; o İcad etmez, «yeni» bir toplumun tüm parçalarını hayal etmez. Hayır, o yeni toplumun eski toplumdan hareketle doğuşunu, birinden diğerine geçiş biçimlerini doğak tarihle bir süreç olarak İnceler. O, yığınları somut devletin hareketinin somut deneyimini yapı ve bundan pratik dersler çıkarmaya çalışır» (age, 5.324)

Ordu konusunda: Örneğin Rusya'da Oktober Sosyalist Devrimi'nden sonra eski ordu tümüyle dağıtıldı ve yerine İşçi-Köylü Kızıl Ordusu kurulmasına girişildi. Bulgaristan'da ise olayların gelişmesi eski ordunun dağıtılmasını gerektirdi. Ordu yenilendi. Yücecek süzbeli partiyalar dağıtıldı. Orduya subaylar birlikleri ve gönüllü müfrezeler katıldı. Eski biçim korunamazla birlikte, ona yeni bir içerik kazandırıldı.

Bürokrasi konusunda: Lenin bürokrasi konusunu da zümünde şöyle formüle etmiştir: «Tam seçilmiş İstisnasız tüm devlet memurlarının her an geri çağırılabilirliği, maaslarının normal bir «İçli ücreti» düzeyine İndirilmesi, işçilerin ve köylülerin çıkarlarını tamı tamına uyumlu kılan bu basit ve «kendiliğinden» demokratik ölemler aynı zamanda kapitalizmden sosyalizme geçişten bir köprü hissettirecektir. Bu ölemler, devletin yeniden örgütlenmesiyle, toplumun tamamen politik yeniden örgütlenmesiyle İlgilidir...» (age, 5.321) «O halde Komünistlerden devrimci cesareti İğrensin, onların pratik ölemlerini pratik olarak İncel ve doğrudan doğruya gerçekleştirilebilir ölemlerin bir taslağı olarak görülmektedir. Ancak böylece, bu yolu İleyerek bürokratriyi tamamen yıkmayı başarabiliriz.» (age, 5.379)

İkitemizde sağ ve sol oportünizm konusunu nasıl çarpıyor.

«İkitemizde burjuvazinin yığınlardan bir sürüdüğü «Devlet Beba», «Devlet elden gidiyor» vaveyallerina karşı yığınların bilincinçerilmesi sorunu karşısında legal sosyalist akımlar «yasal sınırlamalar gerektirilmesi İleri sürmektedirler. Burjuva reformizminin, «düzen değişikliği» ni devlete, onun kurumlarına gerçekleştireceği yünündeki propagandasını ya-

Köyler, şehirler

Beria Onger'le dayanışmayı

yükseltti

İşçi sınıfının bağımsız sesini parlamentoda duyurmak üzere Kısmi senato seçimine aday olan Beria Onger'e dayanışma, tüm ülke çapında gelişti. Beria Onger'in seçim bürosuna yüzlerce mektup geldi. Seçim kampanyasının mali gereksinimlerini karşılamak için açılan bağış kampanyasına yurtiçinden yurtdışından birçok yurttaş katıldı. Bağış kampanyasında eşli bulunmaz özveri örneklerine tanık olundu. Emekçi kadınları altın bileziğini, küpesini, nişan yüzüğü

nü; işçiler işyerinden verilen yoğurtlarını bağışladılar. Pazar yerlerinde tezgah açıldı. BÖREK yapıp sattılar. Beria Onger kibritleri, sigaraları yapıldı, satıldı. Satılan seçim gömleklerinin, eteklerinin, kolyelerin, oraplarının paketlenen birer pul ya da bildirgi ilâştirildi. Çocuklar okul önderlerinde oyuncak sattı. Dayanışmanın, yaratıcılığın pek güzel örnekleri ortaya kondu.

Bağış kampanyasıyla, toplam 1 milyon 700 bin lira toplandı.

Onger'in seçim kampanyasına çocuklarda katıldı

Çamlica Kız Lisesinin 6. nânde iki çocuk, 13 yaşındaki ismi Öğür 11 yaşındaki Murat. Yere bir gazete sermişler: «Politika - Üzerinde çeşit çeşit oyuncaklar var, ama çoğu ambalajlı, yani oy-

namak için değil satmak için alınmış oyuncaktır. Neden mi Kimin içinmi? «Annemin, babamın ve tüm onların çocuklarına oynamaları için oyuncak alamayanların senâtor adayı: Bakiye Beria

Onger için satıyoruz» diyen çocuklar, ambalajlı oyuncakları, oyuncak fabrikasında çalışan bir işçinin sağladığını, ayrıca arkadaşlarının da oyuncaklarını getirdikleri vi ev, ev dolaşarak sattıklarını söylediler.

Dost Okular,
Uzun bir süre SAVAŞ YOLU'nun Köylerden Şehirlerden sayfasında militanların, yığınlarla sıkı ilişki olanların mektuplarına yer veremedik. Bunun iki nedeni var. Birincisi kimi zaman sayfa yetmezliği vb. teknik yanlar. Ama asıl neden bu değil. Gelen mektupların içeriği ve sayıca çok olmama daha önemli. Açık söylemek gerekirse, Savaş Yolu'nda militanların mektuplarının sayıca az olması ve hele yer alması önemli bir eksiklik. Bunu hep beraber gidereceğiz. Köylerden/Şehirlerden sayfa larımızı bir deney aktarımı bölümüne getirmeyi amaçlıyoruz. Sizlerden savasım deneylerinizi yaz-

manızı bekliyoruz. Bir grevin nasıl hazırlandığını, bir fabrikada sarı sendika zincirinin nasıl kırıldığını, bir mahallede örgütlenme sırasındaki karşılaşılan güçlükleri, köy emekçileri arasındaki çalışmanın sorunlarını vb... Bir eylemin, yalnızca başarılı ya da başarısız bir sonucunun verilmesideğil onun hazırlanışı, gelişimi ve sonucunu bü tünsel bir süreç olarak aktarmak ve deneyimlerimizi tüm ülke çapında yaygınlaştırmalıyız. Bu çalışmalarda eksik yanların, zorlukların ve bunların aşılma yöntemlerinin ele alınması önem taşıyor. SAVAŞ YOLU savaşcan okurlarından. militanlardan böylece mektuplar bekliyoruz.
Doşta selamlar.

Onger'in seçim kampanyasını maddi açıdan desteklemek ve işçi sınıfının sesini yığınlara en yaratıcı biçimde duyurmak için yepyeni yollar denendi.

İşçiler kampanyaya işyerinden verilen yoğurtlarını bağışladılar. Yoğurtlarını üzerine işçi sınıfının partisi önder, adayımız Bakiye Beria Onger'e yazılı bantlar yapıştırıldı. İşçi sınıfının belgelerini taşıyan ufak tefek eşya, başlıca yoluyla sağlanarak satıldı.

Eskişehir cezaevinde baskılar yoğunlaştı

Eskişehir kapalı cezaevinde, İlerici tutuklu ve hükümlülere baskılar uygulanıyor. Tutuklu ve hükümlülerin tüm sorunları gözardı edildiği gibi, İlerici tutukluların faşistlerin veya maocuların saldırısına terk ediliyor.

Cezaevinde, en fazla 10 kişinin barınabileceği koğuşlarda, 20 kişiden fazla yatıyor. Sağlık sorununun çözümü için hiç bir gayret yok. Tutuklular hücrelerde en fazla 15 gün tutulabilmektedir. Hücrede 4,5 aydan fazla kalan İlericiler var.

Cezaevi yönetimi İlericilerle faşistleri ve maocuları, aynı yere koyarak, olay çıkmasına adeta zemin hazırlıyor. Son olarak maocuların İlerici tutuklulara saldırmalarının bazı İlerici tutuklu ve hükümlülerin yaralanmasının ardından cezaevi müdürünün «Yesinler bizi» demesi, cezaevindeki baskıların kaynağını gösteriyor.

Eskişehir cezaevindeki İlerici, devrimci tutuklu ve hükümlüler «Eskişehir cezaevi ni yeni bir Mamak yapmıyoruz» diyorlar.

DEV-YOL'cular Torbalı'da TÖB-DER'li öğretmenlere saldırdı

3 Ekim günü bir grup Dev-Yol'cu Torbalı TÖB-DER şubasını basarak şube yöneticilerini tehdit edip bir öğretmenle saldırdılar.

Saat 15.00'de Torbalı TÖB-DER şubasına gelen 10-15 kişilik bir Dev-Yol grubu masa başında oturan Yönetim Kurulu üyesi Selahattin Alp'e «Neden masada Dev-

Yol dergisinin olmadığını» sordular. Selahattin Alp'in bir cevap vermemesi üzerine gırtlığına sarıldılar. Yöneticileri «burada Dev-Yol'un dergisini bulunduracak siziz» diye tehdit ettiler.

Öğretmenlerin olaya müdahale edip Dev-Yol'cuları dışarı atmasıyla olayın büyümesi önlenmedi.

Dev-Yol'cular, artık her yerde, İlericilerle, demokratlara karşı faşist yöntemler kullanmanın şampiyonluğunu yapıyorlar. Birer provokasyon ögesi olarak davranıyorlar. Gerçek yüzleri ortaya çıkıyor.

Konya'da faşist terör kol geziyor

Seçim dönemiyle birlikte Konya'da faşist terör alabildiğince hızlandırdı. Faşist çetelerin henüz ılgal altına almadıkları yörelere, son birkaç ay içinde yayılmadıkları gözden kaçmayan Toplu saldırılar, bombalar ve terör olaylarında artış var.

Konya'da, demokrasi güçlerinin henüz birleşememesinden yararlanılmak isteyen Türkiye'nin kıralkatilleri, saldırılarını tüm emekçi halka ve işçi sınıflarına yöneliyorlar. Zafer Meydanı, demokratların ve ilerçilerin geçemediği, silahlı faşistlerin ılgal altında bir yöre halinde H. Fehmi Güneş'in bu yörelin faşistlerini arındıracağına vadetmesine rağmen yörelere faşistlerin en büyük bir çaba dahil göstermediği. CHP yöneticilerinin faşist cinayet yularına karşı taviz almazlığı tüm yöre halkına gözden kaçmadı. Faşist koman dolar, ılgalleri altındaki bu yöreden giderek çevreyi tehdit etmeye başladılar. Sa toform ve istasyon civarında da gövde gösterisine giriştiler. Saldırılarına ilerçileri öldürdüklerini sandı-

lar. Gövde gösterileri daha sonra bombalı saldırıya dönüştü.

28 Eylül 1979 tarihinde 11.30 sıralarında İGD üyesi Tefvik Ataberk ve eşleri kurşun yağmuruna tutuldu. İstasyon civarında yapılan bu saldırı sonucu iki genç ağır bir biçimde yaralandı. Saldırı ilerçiler gençler tarafından protesto edildi.

Faşist saldırıların bu olayın hemen ardından ilerçiler tarafından satan Çağdaş Kitapevi 5.10.1979 tarihinde saat 0.3'e doğru tahrip edildi çok büyük bir bombayla harabe haline getirdiler. Çevrede tüm evler patlamaya hasar gördü. Çevre halkı panik içinde sabahlamak zorunda kaldı. İlerçiler yayınlardan satan Eylem Kitapevi de bombalama olayından büyük hasar gördü.

6 ay içinde 28 kez saldırıya uğrayan Çağdaş Kitapevi saldırılarından redden ve nasıl geldiği bilmeden olarak bellidir. Saldırıların kaynağı faşist MHP ve ÜGD'dir. Oysa bu örgütlerin yöneticileri saldırıların ardından elini kolunu sallıyarak gzebiliyor, saldı-

rlara göz yumuluyor. Son bombalama olayından sonra Savaş Yolu muha bir Çağdaş Kitapevi sahibi Mahmut Bilgili ile bir röportaj yaptı.

SAVAŞ YOLU — Sayın Mahmut Bilgili saldırılar ne zamandır sürüyor. Bu saldırılar sizce neyi hedefliyor?

Mahmut Bilgili — Saldırıları CHP ağırlıklı hükümetin istatüsüne gelmesinden bu yana sürüyor. 1979 Martından bu yana da her hafta gece gündüz saldırılmaktadır. Bugüne kadar kitapevine 28 kez saldırı ve tahribat yapılmıştır. Bu saldırılar Konya gibi bir yörede ilerçiler tarafından satan kitapçıları sindirmeye hedeflenmektedir.

SAVAŞ YOLU — Yerel yöneticilerin ve kolluk kuvvetlerinin saldırılara karşı

sızda önlemleri oldu mu?

Mahmut Bilgili — Konya valisinin tutumunda demokrat görünse de, benim mal güvenliğimi, defalarca özel ve yazılı müraacata bulunmasına rağmen sağlamamıştır. Geceleleri polis verilmekte, gündüzleri belli saatlerde devriye polis verilmektedir. Ama gece koluma verilmeyi için saldırılara gece hız verildi.

Emniyetin şube müdürleri, genellikle Pol-Birli faşist polislerin tutumunda. Bu nu somut olarak görüyoruz. Örneğin; Sıkıyönetim ilanından önce Ruhi isimli faşist bir polis, bana saldırı düzenlediğini söyledi. Pol-Bir öyesi bu faşistin MHP militanı olduğunu halktan kişiler ve ben söyleyemeyiz çünkü hiçbir yazı girişim yapılmadı. Ama Adana'dan gelen yetkililer 4 ki-

şinin katili olarak bu kişiyi Konya'dan götürdüler.

SAVAŞ YOLU — MHP ve ÜGD'nin saldırılarına karşı, sizce ne yapılmalıdır?

Mahmut Bilgili — Tüm kamuoyunun bildiği gibi bombalama, adam öldürme olaylarının altında MHP ve ÜGD vardır. Suçlarının açığa ortaya çıkmasına rağmen hükümet suçlularından hesap sormuyor. Hükümet büyük bir yanlış içindedir. Konya'da Zafer Meydanını bu haline getiren faşist çetelerin neskele edilmesini talep ediyoruz. Tüm bunlara karşı kitapevine 28 kez saldırı düzenleyen MHP, ÜGD li faşistler yakalanıyor. Bu emniyetin yokluğunu gösteriyor. Suçlular bulunulmaz, MHP-ÜGD kapatılmalı sorumlularından hesap sorulmalıdır.

Konya'da faşistlerin koydukları bomba sonucu tahrip olan Çağdaş Kitapevi

Edirne'de barış-dostluk dayanışma günü düzenlendi

6 Ekim günü Edirne'de «Yolumuz İşçi Sınıfının Savaş Yolu» diyen örgütlerce desteklenen ve çok sayıda ilerçiler, ziyerver, sosyalist, komünistler katıldığı «Barış, Dostluk Dayanışma Günü» yapıldı. Toplantıda ilerçiler gençler, ilerçiler kadınlar ve Teksitli Sendikası Edirne Şubesi adına yapılan konuşmalarda, ülkenin içinde bulunulduğu derin bunalım koşullarına, faşist tehlikeye, yaklaşan toplu sözleşme savaşına değinildi. Bir juva reformlanımı, sağ ve sol oportünizminin gerek yüzüne ortaya kondu ve çıkış yolumuz işçi sınıfının öncü politik örgütünün gös-

terdiği ilerçiler demokratik devrim; bunun gerçekleştirilmesinin de ÜDC'nin ölürülmesine bağlı olduğu belirtildi.

40'a yakın demokratik örgütün başarı ve dayanışma mesajı yöladığı toplantıda, işçi sınıfının baş gümsu politikasının parlamentodaki sözcülüğünü yapmak için İstanbul'dan senatör adayları olan Beria Ongerle dayanışma için baş toplantı, Böylece toplanan 6200 TL, Beria Ongerle'in seçim Bürsuna İhtiladı.

Toplantı Enternasyonal'in hesapta azından söylemesiyle coşkulu bir şekilde sona erdi.

Maysan işçileriyle dayanışma

Bursa'da eylem birliği müitçileri gerçekleştiren örgütler, direnişteki Maysan işçilerini ziyaret ederek dayanışmalarını dile getirdiler. Daha sonra Teksitli, Bank-Sen, TÖB-DER, TÜTED, İKD, İLD, İGD, İşçi-Kültür, Genç Öncü, TÖS-DER, SGB, DKB, Bursa Şubeleri ve Hürriyet Kültür Derneği yaptıkları ortak açıklamada özetle şöyle dediler: «MAYSAN işçileri inatçı, kararlı, bilinci bir direnişi sürdürüyorlar. Ancak MAYSAN işçileri yalnız top lu işten çıkarmaya değil, daha sonra bir suç olan lokavti uygulama-

sayla karşılaştılar. İşyerleri kapatıldı.

Çukurova Holdingde birlikte bu işyerinin ortaklarından olan TÜRK-İŞ'e bağlı Yol-İş sendikasının yöneticileri de bu kararın altında atıldılar.

MAYSAN işçileri bu kavgalarında haklıdır. Çünkü onlar daha yaşanması bir gelecek istiyorlar. Başları dımdık ve onlar onur dolu. Herkesi, tüm işçileri, tüm demokrasileri ve TÜRK-İŞ'e bağlı Yol-İş sendikasının üyeleri MAYSAN işçileriyle dayanışmaya çağırıyoruz.»

Eylem birliği geliyor

Seçimler dolayısıyla yerel düzeyde de olsa eylem birliği girişimleri ilk meyvalarını vermeye başladı. Birlik Dayanışmacılar Türkiye Sosyalist İşçi Partililer ve Devrimci Demokratlar arasında somut eylemlere yansayan bu girişimlerin önümüzdeki dönemde sınıf savaşımının keskinleşmesiyle birlikte daha geniş bir ölçekte ve belli bir platform üzerinde geliştirilmesi savaşımı gündemde. Seçimler dolayısıyla yapılan eylemlerikleri yurdun çok çeşitli bölgelerinde gelişti. Örneğin İstanbul'da ortak eylem toplantıları, Şişli ve Sultanahmet yığımsal çıkışları, ortak açıklamalar gerçekleştirildi. Manisa'da ortak bir seçim bürosu belirlendi, ortak kahve toplantıları ve ortak miting yapıldı, ortak sloganlar içeren pankartlar hazırlandı. Birlik Dayanışma gazetesini de çıkardığı özel bir sayıya seçimlerde TSPİ desteklediğini belirtti. Söke'de TSPİ ile Birlik Dayanışma bir eylem ve güç birliği toplantısı yapıldı. «Yaşasın Eylem Birliği» sloganlarının coşkulu atıldığı bu toplantıda, Birlik Dayanışma ve TSPİ adına yapılan konuşmalarda demokrasi güçlerinin eylem birliğinin kalıcılaştırılmasının önemi vurgulandı. Balıkesir'de TSPİ ve Birlik Dayanışma seçim platformunda ve seçimlerden sonra da sürdürülmesi amacıyla güç ve eylem birliği kararı aldı. Samsun'da, Muğla'da, ŞİP ile Birlik Dayanışma arasında eylem birliği oluşturuldu. Şimdi, bu ilk adımların kalıcı olabilmesi ve genişletilip yaygınlaştırılması görevi önümüzde duruyor.

